

De rechtbank

Nederland is een rechtstaat

In elke maatschappij bestaan regels en wetten. Die kun je niet ongestraft overtreden. Als iemand dat toch doet komt eerst de politie en daarna justitie in actie. In de wet is heel precies geregeld hoe crimineel gedrag gestraft moet worden, en welke rechten criminelen hebben als zij voor de rechter komen.

Wat gebeurt er met je als je in aanraking komt met politie of justitie? Wie bepaalt hoe hoog de straffen zijn die de rechtbank uitspreekt? En wat is nu eigenlijk het verschil tussen een misdrijf en een overtreding?

Drie doelen

Als iemand door de rechter wordt veroordeeld tot een gevangenisstraf, heeft dat drie doelen. Ten eerste krijgt de veroordeelde natuurlijk gewoon straf voor wat hij gedaan heeft. Dat heet vergelding. Daarnaast wil de rechter de samenleving beschermen tegen een herhaling. Tot slot heeft opsluiting ook als doel om de veroordeelde voor te bereiden op een leven na zijn opsluiting. Dat heet resocialisatie.

Rechten

Hoe een rechtszaak precies moet verlopen is heel nauwkeurig omschreven in de wet, want ook verdachten hebben natuurlijk rechten. Zo heb je als verdachte er belang bij dat je een eerlijk proces krijgt en dat je het zelfde wordt behandeld als

andere verdachten. En je hebt ook altijd recht op hoger beroep. Dat betekent dat je zaak dan nog eens door een hogere rechter wordt overgedaan. Maar ook het Openbaar Ministerie, die namens de samenleving pleit, kan in hoger beroep gaan. Dit wordt bijvoorbeeld gedaan als hij vindt dat je een hogere straf verdient.

Rechtstaat

Nederland is een rechtstaat. Dat wil zeggen dat de overheid zorg draagt voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Maar het zou natuurlijk raar zijn als de overheid aan de ene kant wetten en regels opstelt, en diezelfde overheid tegelijkertijd zou bepalen wie die regels overtreedt. Daarom is er binnen de Nederlandse rechtstaat een aantal waarborgen ingebouwd, die ervoor moeten zorgen dat rechters onafhankelijk zijn en dat burgers een eerlijk proces krijgen.